

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Generalis Totivs Sacri Ordinis Clericorvm Canonicoꝝ Historia Tripartita

Pennotto, Gabriele

Coloniae, Anno M.DC.XXXXV.

LII. Catalogus Monasteriorum dictæ Congregationis recensetur.

urn:nbn:de:hbz:466:1-38634

per dicitur, ac reddendis attributis illos donarent, peractum sublato schismate in Concilio Constantiensi, in quo sponte cedente Gregorio XII. communitati bonorum omnium latitia, & contentio electus est in Summum Pontificem Otto Carthusius ex familia Columnenſi, & Martinus V. nuncupatus, sub quo Ambrosiani monasterij sine exceptione, & alia monasteria obtinere, & in congregationem numero canonicorum, & familiarum crescere ceperunt, vt sequenti capite hanc dicitur.

CAPVT QVINQVAGESIMVM SECVNDVM.

Catalogus Monasteriorum predictae Congregationis S. Salvatoris de Bononia recēsetur.

Monasteria predictae congregationis, quae in presentiarum obtinet, vel ab initio obtinuit, sunt ista: Primum S. Salvatoris de Sylualacus, ubi haec congregatio primam originem accepit, quod probante Gregorio XII. iussit de causis dimittere, quodque nunc etiam Eremitae Augustinenses obtinent.

2. S. Ambrosij apud Eugubium, cuius fuit auctor Augustinus Steuchius Chisami Episcopus, cuius ingenium nobilitas illius opera, quae multa de perclara edidit, sine alio laudatore satis commendant, de quo Sixtus Senensis in Bibliotheca sancta multa scribit.

3. S. Salvatoris Bononiensis, & S. Mariae ad Rhenum simul vntorum, quod postulantem Franciscus Ghislerius vntum illorum monasteriorum ex Rhenensi congregatione Priore, & concedente Martino V. iisdem canonicis, Ambrosiani tunc vocati, in hunc modum obtinuerunt. Franciscus Ghislerius vntum Prior monasteriorum S. Salvatoris, & S. Mariae ad Rhenum ex antiqua congregatione Rhenensi, de qua supra cap. 48. dictum est, cum sua monasteria canonicis omnino delinuit, & in eis disciplinam canonicam penitus ecclesiam animadverteret, quippe qui solus supererat ex antiquis canonicis Rhenensis, animo recogitans, si quo modo regularem disciplinam ex canonicis item Regularibus in suis Ecclesijs posse instaurare, optima fama Religioſe cōuersionis ipsorum canonicorum Ambrosianorum commotus, illos ad suum monasterium S. Salvatoris accersit. Supplicatumque est Summo Pontifici Martino V. pro vnione monasterij S. Ambrosij Eugubini cum ipsis monasterijs S. Salvatoris & S. Mariae iam vntis, & data sunt literae Apostolicae Nicolao de Albergatis tunc Bononi-

ensi Episcopo directae Nonis Iunij 1418. quibus commisit, vt de narratis diligenti prius informatione habita, & confulto de illorum veritate, si opus esse perſpiceret, ipsis canonicis D. Ambrosij, licet essent diuersi habitus, & obseruantiae ab antiquis illis Saluatoriensibus, retentis proprio habitu, & obseruantijs, ad dicta monasteria sic vnita tranſeundi, & in illis iuxta constitutiones, & instituta ipsis, & dicto monasterio S. Ambrosij per Sedem Apostolicam concessa, probata, & confirmata perpetuo manendi licentiam concederet, necnon etiam posteaquam Stephanus, & Dominicus, & alij canonici monasterij S. Ambrosij in dictis monasterijs sic vnitis fuissent recepti, & integrati, flatuti, & ordinati circa illorum habitum, & obseruantias, quae per illum ordinari, vel disponi contingeret, ipsa monasteria in perpetuum vnire possent, & illa, ac illorum personas tam in membris, quam in capite reformare: etsi posthinc expeditione illae non facile fuerint executioni demandatae, quod Ghislerius postmodum penitentia ductus, vel quod speraret, per suos, & sui instituti canonicos de nouo recipiendos, disciplinam canonicam in suis monasterijs se posse reparare, vel quod Ambrosiani proprium habitum, & instituta nollet dimittere, Ghislerius vero canonicos diuersi habitus, & instituti, ab instituto, & habitu suorum Rhenensium in suis Ecclesijs nollet admittere, nihil amplius de ipsa vnione perficienda cogitabat; erat enim canonicorum Ambrosianorum, & Rhenensium habitus longè diuersus, nam Ambrosiani, siue licetani super veste linea scapulare lanceum cucullati, & desuper cappam griseam ad instar cappae conuerſorum Carthusianorum deferebant. ex praescripto Gregorij XII. ac vt praesumitur, sub veste linea tunicam eiusdem coloris griseae. Caterum canonicorum Rhenensium habitus erat tunica linea vulgo Rochettum nuncupata, sub qua tunicam albam lanceam gerebant, & super Rochettum intra claustra almutias albas, & extra cappam nigram more aliorum canonicorum. Sed tandem consilio, prudentia, & auctoritate Reuerendissimi Patris Nicolai Episcopi res in hunc modum est composita, vt Ambrosiani ad ipsa monasteria S. Salvatoris, & S. Mariae vntorum certis conditionibus admitterentur, quarum prima fuit, vt Ambrosiani, quatenus Rhenensis magis in habitu conformes essent, tunicam lanceam, & scapulare, quae grisea erant, in alba commutarent, & cappam item griseam in nigram. Secunda, quod Ghislerius Prioratum, & liberam administrationem praedictorum monasteriorum eius vita durante sibi retineret. Tertia, quod canonici Ambrosiani ad praedicta monasteria recedentes in reliquis proprium habitum, instituta, & obseruantias ipsis in dicto monasterio S. Ambrosij per Sedem Apostolicam concessa, & confirmata retinerent, & secundum illa perpetuis temporibus viuerent.

Quar-

Quarta, quod Ambrosiani ad dicta monasteria accedentes durante vita ipsius Ghislerij, nullam super predictis monasterijs, aut illorum rebus, vel bonis haberent potestatem. Quinta, quod ijdem Ambrosiani retento habitu, & obseruantijs huiusmodi ad predicta monasteria transire possent, etiam in vita eiusdem Ghislerij, & ibi secundum illorum instituta viuere, si & quatenus placuisset eidem Ghislerio, & non aliter, nec alio modo. Et haec omnia patent publico instrumento vnionis factae per dictum Reuerendissimum Patrem Dominum Nicolaum Episcopum, rogato per Rainaldum de Formagninis Notarium publicum Bononiensem, quod instrumentum apud eundem autorem lib. 5. fol. 70. & seqq. legi potest.

His conditionibus canonici Ambrosiani ad predicta monasteria transierunt, constituto sibi ipsi Vicario, cuius tamen auctoritas in ijs solum, quae ad Regularem obseruantiam spectarent, extendebatur, vsque ad obitum Ghislerij, qui accidit anno 1430. quo anno dicta vnio suum effectum plenè est consecuta, impetratis pro illius maiori firmitate nouis literis Apostolicis ab eodem Martino V. datis 5. Idus Febr. Pontificatus sui anno 13. & hoc fuit primum monasterium, quod post Ambrosianum obtinuerunt, quod ob illius dignitatem, & antiquitatem, teste eodem autore, in vniuersalem titulum illorum congregationis praestiterunt, haec enim illius sunt formalia verba lib. 5. fol. 54. in princ. *Bononienses quidem suum S. Saluatoris in ciuitate alacris praestiterunt in vniuersalem titulum Congregationis, ac principalem conuentum, quemadmodum etiam ipsi Ambrosiani Martino V. iure supplicauerunt, per haec verba in ipsa supplicatione post longam narrationem videlicet: Dignetur Sanctitas vestra praesentia omnia & singula praedicta ex certa scientia, & motu proprio habere rata, & ea validare, supplendo omnem defectum, si quis in eis foret, & de nouo disponere, & concedere, quod dicitur Prioratus S. Saluatoris Bononiae, & S. Mariae de Rheno sit caput, & ipsorum cum habitu, & constitutionibus supra dictis nominetur fratrum S. Saluatoris &c.* Vnde & vocatur modò illorum congregatio, seu Ordo canonicorum regularium S. Saluatoris de Bononia, sicut patet ex multis literis Apostolicis, & praesertim ex literis Clem. Papae VIII. emanatis anno 1595. die 5. Maij, quibus privilegia duodecim congregationum Regularium confirmauit, ac etiam ex libris Ioannis Baptistae Signij eiusdem congregationis canonici: nam lib. 3. de ordine, ac statu canonico in tabula, siue Indice sic legitur: *De origine Canoniconum Regularium S. Saluatoris de Bononia.*

II. 4. Monasterium fuit S. Donati de Scopeto prope Florentiam, quod obtinuerunt ab eodem Martino V. per suas datas 5. Calend. Iulij anno 1420. cum antea esset Ecclesia dependens ex Abbatis S. Saluatoris de septimo Ordi-

nis Cisterciensis. Ab hoc loco creperunt apud vulgus Scopetini denominari, sicut alij ab alijs locis.

5. S. Mariae Angelorum extra muros Senae, quod erat prius monasterium quarundam Monialium, concessit Eugenius IV. anno 1434.

6. S. Saluatoris ciuitatis Vegetarum, quod erat vetustum monasterium canonicorum Regularium, sed iam multis annis canonicis Regularibus destitutum, & commendatum. vniuit Eugenius IV. anno 1442. qui quando erat Cardinalis, illius monasterij erat Commendatarius, tenuit illud nostri Lateranenses eodem Cardinali rogante, aliquot diebus, verum Decreto Capituli Generalis anno 1427. celebrati dimiserunt. vnde quae notauimus supra cap. 24.

7. S. Secundi prope Eugubium, quod antequam esset monasterium canonicorum regularium reformatione S. Vbaldi memorandam, quod canonicis similiter destitutum eidem congregationi concessit Calistus III. anno 1455.

8. S. Ioannis Euangelistae ciuitatis Rauennae, vetustissima & dignissima olim Abbatis Ordinis S. Benedicti, quam dicitur congregationi vniuit Pius II. anno 1459. num. 144. v. ut autor scribit.

9. S. Danielis prope Aponum in agro Patentino, antea Abbatiale Conuictorium Ordinis S. Benedicti, concessit idem Pius II. anno 1460.

10. Sanctae Mariae Insularum in agro Vicentino, concessum per Paulum II. anno 1465. cum esset prius Ecclesia ruralis, & campellum, ac deuotione populorum frequenter visitata.

11. S. Mariae Maioris Taruisij, tot Martine Taruisinae notissimum, & in veneratione habitum, ob miracula quae Deus in aede ipsius Virginis Genitricis nuncupata operator, propter quae cum ex paruo sacello in aedem amplissimam creuisset, Pius II. dicitur congregationi regendam commisit anno 1462.

12. S. Michaelis loci Candianae in agro Patentino Abbatiale, olim Ordinis D. Benedicti, vt notatum est in lib. taxarum Cameræ Apolloniae, concessit Nicolaus V. anno 1449.

13. S. Mariae Angelorum apud Perusium, degebant ibi prius Moniales S. Clarae, sed illis causa de causis amotis, rogantibus Perusinis, & prohibente Paulo II. anno 1468. iussu sunt canonici dicitur congregationis.

14. S. Antonij Venetiarum, erat antea Ecclesia vniuita monasterio S. Saluatoris Venetiarum, sed instante Nicolao Troni Venetiarum Principe separata, & in Prioratum Conuentualium erecta per Sixtum IV. anno 1475.

15. S. Mariae de Gratijs in pago Formosij in agro Foroliuensi, sed tamen Bononiensis Diocesis, de cuius fundatione vide supra cap. 21. concessit Sixtus IV. anno 1477.

16. S. Mariae de Vado Ferrariae, quod erat olim monasterium congregationis Portuensis, de quo

supra cap. 22. Sed cum Portuensis illud desererent, millianibus Ducibus Ferrariae, vniuitur eidem congregationi anno 1477. Habuit virum celeberrimum Iacobum Labetium, qui scripsit de ha-

bita canonico, & carmina complura.

17. S. Ioannis Baptistae apud Castrum S. Ardinghelli in agro Ariminensi, quod erat antiquum Prioratus canonicorum Regularium, acruerunt

reformationem nostris Lateranenses post reformationem Gregoriana, vt patet ex literis Martini V. & Nicolai V. quomodo vero, & quam ob causam destitutum, nescio, dimissum concessit huic congregationi Sixtus IV. anno 1478. loci eius bona monasterio Formosij applicata, nunc tandem in nouum Prioratum erectum est, vel potius relictum.

18. S. Petri in ciuitate Fano, cuius Ecclesia post deuotione erecta à Clemente II. fertur

habere, postea instante ciuitate eidem congregationi concessa per Sixtum IV. anno 1482.

19. S. Agathe ciuitatis Vrbinis, quod ex libro taxarum apparet fuisse antiquum monasterium canonicorum, postea vero canonissimum, sed ca-

uissimum à monasterio S. Benedicti translatis, instans Vrbinis Doct. repositi sunt canonici hu-

ius congregationis per Sixtum IV. anno 1481. vniuitur fratri Alexandri VI. anno 1492.

20. S. Petri ad Vincula de Vrbe, cuius Ecclesia cum Conuentu, qui olim fuerat canonicorum regularium, Innocentius VIII. instante

instante de Rauere S. R. E. Cardinali, qui postea fuit Leo X. dicitur congregationis tunc Prote-

statae eidem vniuit anno 1489.

21. S. Ioannis Euangelistae foris Brixiae, antiquum monasterium canonicorum regularium, cuius Prioratus Capitulo Papae anno 1340. instituta, de hiscebus autem ibidem canonicis Iacobus Dominicus vltimus Praepositus, qui ex dicta congregatione fuerat assumptus, eidem congregationi resignauit: quam resignat omnem inchoatum 21. 1468. Innocentius VIII. anno 1468. confirmauit, & tunc ipsa vnio suum plenum effectum sortita est. Hoc monasterium protulit vniuit insignem Marcum nomine, linguarum Hebraicae, Chaldaicae, Graecae, & Arabicae notitia celeberrimae, cuius inter alia est opus Dictionarium illud Hebraicum locupletissimum, quod Arca Noe vocatur.

22. S. Mariae de Coronato apud Ianuam cuius Ecclesiam parochialem eidem congregationi vniuit Archiepiscopus Ianuensis Confirmata est vnio à Legato Pontificio anno 1486.

23. S. Mariae de Curuaria in agro Bononiensi, quod per collisionem cuiusdam Thomae Ioannis de Maseolano vniuit fuit canonice S. Saluatoris Bononiensis ab Innocentio VIII. anno 1487. necesse est antea, vel etiam nunc sit locus Conuentualis, in membrum S. Saluatoris.

24. S. Sebastiani Mantuae, antea Xenodochium, quod postea ampla Basilica exstructa anno 1488.

loco cooperum apud
 inari, sicut alij ob
 extra muros Senesi-
 um quorundam Mo-
 dus IV. anno 1424.
 V. p. c. t. i. u. m. quod
 canonicorum Regula-
 es canonicis Regula-
 endatum vniuit Em-
 quando erat Cardina-
 immendatarius, tunc
 enes eodem Cardina-
 verum Decreto Cap-
 celebrati dimiserat.
 cap. 24.
 ingubiu. quod anti-
 corum regularium re-
 memorandum, quod
 eum eadem congrega-
 anno 1455.
 sicut ciuitatis Raema-
 olim Abbate O. m.
 congregati vniuit
 1445. vt ante scribit.
 ponum in agro Pano-
 nobium Ordinis S. Be-
 Plus Anno 1462.
 ularium in agro Vene-
 Paulum Anno 1461.
 curalis. & campofit.
 frequenter vniuit.
 Tarulij, ton. Mar-
 & in veneratione hab-
 Deus in sede ipsius Vir-
 operatur, propter qua-
 adem amplissimam con-
 gregationi regala-
 Candiane in agro Pro-
 Ordinis D. Benedicti, in
 tum Cameraz. Apollonia.
 anno 1449.
 um apud Perusium, di-
 ales S. Clara, sed illis cer-
 tibus Perusinis, & proba-
 sufficere sunt conuocati-
 arum, erat antea Ecclesia
 uatoris Venetiarum, sed
 ni Venetiarum Princeps
 Conuentualium erecta.
 175.
 is in pago Formosini in
 men Bononiensis. Dis-
 ue vide supra cap. 21. con-
 477.
 Ferraria, quod erat in
 tonis Portuensis de quo

a Francico Gonzaga Mantua Marchione do-
 natum fuit Abbati Ccenobio S. Rufini extra
 Mantuam, quod erat dicta congregationis, sed
 antea monasterium Ordinis S. Benedicti, vt ap-
 pareat ex libro taxarum Apostolicarum. qua do-
 nationem Innocentius VIII. Anno 1488. firma-
 uit, postea anno 1527. amplo monasterio apud
 Ecclesiam S. Sebastiani exstructo, S. Rufini ca-
 nonici illic transmigraverunt. floruit in hac ca-
 nonica Augustinus Mamphridus Mantuanus.
 25. S. Marie Gratiarum ciuitatis Cortome,
 cuius Basilicam piorum elemosynis magnifice-
 ter exstructam, rogante Ciuitate, eisdem canoni-
 cis tenendam tradidit Innoc. VIII. anno 1488.
 26. S. Petri prope Callium in Vmbria erat Ec-
 clesia Monialium S. Petri eiusdem vrbis, quae illis
 concedentibus a Sixto IV. dicta congregationi
 fuit vnita anno 1483. deinde post aliquot annos
 in Prioratum erecta.
 27. S. Euphemie ciuitatis Placentia, prius col-
 legium canonicorum secularium, postea vnium
 dicta congregationi ab Innocentio VIII. anno 1491.
 28. S. Marie Magdalene prope Castrum Mi-
 randulam, quod antea extra Castrum exstructa
 circa annum 1495. postea in obsidione solo-
 quatum, intra Oppidum renouatum est.
 29. S. Marci in ciuitate Regij Lepidi, antea
 Prioratus congregationis S. Marci Mantua, sed
 dicta congregationi vnitus per Innocentium
 VIII. anno 1497.
 30. S. Iohannis Baptistae de Vrbe veteri, quod e-
 rat vetustissimum monasterium canoni-
 corum regularium, quod cum per multos annos
 canonicis destitutum mansisset, huic congrega-
 tioni vniuit Alexander VI. anno 1498.
 31. S. Hieronymi Mutinae, cuius Ecclesia an-
 tea secularis dicta congregationi fuit vnita anno
 1498. & in Prioratum erecta.
 32. S. Augustini Nicosia nuncupati in agro
 Pisano vetustum, & celebre antiquorum ca-
 nonicorum Ccenobium, de quo vide quae diximus
 supra cap. 20.
 33. S. Michaelis de monte Branculi in Episc-
 opatu Lucensis, de quo similiter vide supra c. 20.
 34. S. Marie de Gualdo Mozocca in diocesi
 Beneuentana antea Ordinis D. Benedicti, ex lib-
 taxarum, concessum dicta congregationi a Iulio
 II. Anno 1507.
 35. S. Laurentij extra muros Romanae Vrbis,
 cuius Ecclesia est vna de quinque Patriarchali-
 bus a Constantino aedificata. hanc ab initio te-
 nebant clerici ex Onuphrio, idemq; Regulares,
 postea monachi D. Benedicti. Demum mona-
 chis ibi deficientibus, cum esset commendata,
 per Iulium II. huic congregationi fuit vnita an-
 no 1511.
 36. S. Marie foris portam ciuitatis Lucensis,
 quod ab antiquo erat collegium canonicorū re-
 gularium, sed multo iam tempore canonicis desti-

tutum ab eodem Julio II Pontifice anno 1512. concessum est dictae congregationi.

37. S. Agnelli Maioris in ciuitate Neapoli, quod eidem congregationi concessit Leo X. anno 1519. falsum autem omnino, quod de hoc monasterio scribit Mozzagrugnus lib. 7. istud esse monasterium à S. Gaudio Bitontensi Neapoli edificatū, adhuc magis falsum, quod S. Agnellus eius monasterij Abbas fuerit, anno 1076 defunctus, vide quae diximus lib. 1. cap. 57. num. 4.

38. S. Antonij de Vienna Patauij, antea membrum S. Antonij Venetiarum, sed postea separatim, & in Prioratum erectum à Pio IV. anno salutis nostrae 1563.

39. S. Celsi Mediolani, vnitum dictae congregationi à Paulo III. anno 1548. cum antea esset Ecclesia Ordinis S. Benedicti, vt ex lib. taxarum Apostolicarum apparet.

40. S. Mariae de Capellis Neapolis, antea Ordinis D. Benedicti, ex eodem lib. taxarum. vniuit Paulus III. anno 1549.

41. S. Sophiae Beneuenti, Ordinis antea D. Benedicti, ex eodem lib. taxarum concessit Clemens VIII. anno 1597.

42. S. Agnetis extra urbem via Nomentana. Hanc Ecclesiam Sixtus IV. monasterio S. Petri ad Vincula vniuit, sed Innocentius VIII. 1489. erexit in Abbatiam.

43. Sancti Spiritus in oppido Centi in dicecesi Ferrariensi nuper sub titulo Abbatiae erectū, concedente Paulo V. anno 1609.

VI. **H**anc congregationem complures Romani Pontifices illius virtute, ac moribus Religiosissimis ita promerentibus multis priuilegijs, ipsidemque precipuis decorauerūt, & munuerunt, quae apud Ioannem Baptistam Signium & Iosephum Mozzagrugnum, ac etiam Basilium nostrum Sirenium in Compilatione Indulgentiarum regularium legi possunt, inter quae extant tria priuilegia, primū Calisti III. datum 16. Calend. Julij 1456. secundum Sixti IV. datum 15. Calend. Julij 1471. tertium Iulij II. datum 4. Nonas Aprilis anno 1512. quibus iisdem canonici dictae congregationis veri, & legitimi canonici Regulares Ordinis Sancti Augustini decernuntur, & declarantur, & pro talibus ab omnibus, & singulis haberi, & teneri iubentur, quorum priuilegiarum concedendorum causa exprimitur in dictis priuilegijs, quod à nonnullis an illi veri essent canonici Regulares dicti Ordinis, in dubium reuocabatur, & praesertim à quibusdam Religiosis certi Ordinis mendicantiū qui in processibus Florentiae illos praecedere volebant, vbi talis declaratio ad lites tollendas fuit necessaria, vt idem Mozzagrugnus lib. 2. fol. 48. & lib. 4. fol. 2. scribit, & ante illum Signius lib. 1. cap. 3. fol. 116. vbi dicit, illos, eū quibus lis orta est Florentiae, fuisse Fratres Praedicatorum S. Mariae Nouellae. Quae vero causae de hac re du-

bitandi existerent, Ticinensis nositer dux fuisse suspicatur, alteram quod contra consuetudinem ceterorum canonicorum voluerit vocari Fratres, cum alij vocarentur Domini, alteram, quod super velle lines retinuerunt hastam, alteram, quod re laneū, quas rationes reijciunt Signius, & Mozzagrugnus. Verū siue istae fuerint verae causae, illius dubij, siue aliae, hoc satis reuocatum in dubium an illi veri essent canonici, & ad illud tollendum declaratione Sedis Apostolicae opus habuisse.

CAPVT QVINQVAGESIMVM TERTIVM.

Corollaria quaedam ex praecedentibus deducuntur per quae nulla errata in opere Iosephi Mozzagrugni corriguntur.

EX dictis in duobus capitulis immediate praecedentibus, quae fideliter ex libro Ioannis Baptistae Signij & Iosephi Mozzagrugni praeterea recitata, colligitur primum falsum esse nec omnino futurum, quod idem Mozzagrugnus in officium totius canonici ordinis non leuem scribit, hanc congregationem à Gregorio XII. institutam, ad reformandum, & reparandum in ea ordinem canonicum in vniuersum, qui ordo ita in vniuersum erat lapsus, vt quando Gregorius XII. meditata est instituire illam congregationem, omnes canonici Regulares viuerent singulariter in canonijs particularibus, non conuentualibus, à rebus semitis Regulari B. Augustini ipsi tractu processus alieni, vt vix agnoscerentur veltij canonicorum Regularium (formalibus illius verba estor.) & Greg. XII. vultisse, canonicum ordinem, & monasticam reformare, ad tollendum schisma quod Ecclesiam exagitabat: quin imo seculare canonicorum dictae congregationis intra habitum Pontificalem deferre consueuisse, quae postea scribit lib. 5. fol. 11. pag. 1. & fol. 12. & 13. 14. & 15. & 16. & 17. & 18. & 19. & 20. & 21. & 22. & 23. & 24. & 25. & 26. & 27. & 28. & 29. & 30. & 31. & 32. & 33. & 34. & 35. & 36. & 37. & 38. & 39. & 40. & 41. & 42. & 43. & 44. & 45. & 46. & 47. & 48. & 49. & 50. & 51. & 52. & 53. & 54. & 55. & 56. & 57. & 58. & 59. & 60. & 61. & 62. & 63. & 64. & 65. & 66. & 67. & 68. & 69. & 70. & 71. & 72. & 73. & 74. & 75. & 76. & 77. & 78. & 79. & 80. & 81. & 82. & 83. & 84. & 85. & 86. & 87. & 88. & 89. & 90. & 91. & 92. & 93. & 94. & 95. & 96. & 97. & 98. & 99. & 100.

Nam vt omittere volumus, & dimittendo dicere hunc autorem, Gregorium XII. vultisse ordinem canonicum reformare, quod illo verum esse possit, nullo testimonio subnixus affirmari, nullus eorum, qui illius vitam scripserunt, hanc voti meminit, & adhuc magis voluntarium, & quoscunq; Regulares, excepto solis electi, ad Pontificatum assumptos omnia proflus Regularium indumeta dimittente, maxime quod scilicet

Gregorium ipsius canonicis dictae congregationis à Gregorio XII. praescriptum, ante illos nulli alij Regularibus forebant, sed nec ipsi diutius illud tulerunt, quod in vniuersum cum Saluatorientis monasterio sibi mutauerunt: vnde vero consuetudinem non est, Gregorium detulisse illud Regularibus, tanquam habitum Religiosum, qui non haberent habitum Religiosum, hae inquam, vti scribitur. Primo quod ait, quando Gregorius XII. illam congregationem instituire coepit, totum ordinem canonicum in vniuersum lapsum fuisse, & ita lapsum, vt omnes canonici Regulares viuerent singulariter &c. tam falsum est, vt indigem videtur consuetudine, cum essent in Hispanijs, Gallijs, Anglia, Germania, Polonia, innumera canonicorum monasteria, & canonice disciplinae viuente, de quibus supra dictum fuit, in quorum plerisque in hodiernum usque diem regulares obseruantia viget, praeter congregationes amplissimas illis etiam temporibus floruit sanctae Crucis Colimbriensis, sancti Ruffi, sancti Victoris, sancti Laurentij in Gallijs, sancti Nicolai de Arosia, Windesheimensis, Nulensis in Belgio, quarum duae posterioribus nuper reformatae, tunc temporis magna sanctorum laude florabant. At inquiet, de canonicis Regularibus loquitur, non de Gallijs, Hispanijs, Belgijs, quod quoniam sonant verba illa: Ordo canonicus in vniuersum lapsus, & illa, omnes canonici viuebant singulariter in canonijs particularibus, non conuentualibus, & vix agnoscerentur veltij canonicorum Regularium si de solis Italicis agebatur, sed de omni solis Italicis locutum, falso tempore institutionis dictae congregationis, quod durans 1408. nullos canonicos conuenerat in canonijs, & regulariter vixisse viuente, eam canonici S. Petri in caelo aureo S. Augustini, S. Augustini Nicolai, ad quorum Abbatem, & Praeside litera Bonificij Noni pro congregatione Capituli Provinciali data sunt an. 1400. vultisse Frigilonarij nuper reformati, ac etiam Veronensis S. Leonardi, & Caloretani apud Mediolanum, ad quos litera Gregorij XII. anno 1408. data sunt directae. Vincbant Bononiensis, sancti Iohannis in Monte, & Victoris in Colle sancti vniuersum, Mortariensis cum multis ceteris dictae congregat. de quibus dictum est supra cap. 46. Cremonenses S. Agathae, S. Saluatoris Benetianenses, Bononienses item Montis Ruffi, Vercellenses S. Andreae, & S. Bartholomaei, quae omnes longe post dictam congregat. institutionem conuentualiter vixisse, partim supra mentionem est, partim libro sequenti ostendemus, & ostendit, & hominem sensatum has leuitates esse.

Et quando falsum esse eandem congregationem à Gregorio XII. institutam ad reformandum ordinem canonicum in vniuersum. Primo, quia ex litera Greg. XII. & ex serie narratorum apparet, illam ipsam congregationem, ante illos nulli alij Regularibus forebant, sed nec ipsi diutius illud tulerunt, quod in vniuersum cum Saluatorientis monasterio sibi mutauerunt: vnde vero consuetudinem non est, Gregorium detulisse illud Regularibus, tanquam habitum Religiosum, qui non haberent habitum Religiosum, hae inquam, vti scribitur. Primo quod ait, quando Gregorius XII. illam congregationem instituire coepit, totum ordinem canonicum in vniuersum lapsum fuisse, & ita lapsum, vt omnes canonici Regulares viuerent singulariter &c. tam falsum est, vt indigem videtur consuetudine, cum essent in Hispanijs, Gallijs, Anglia, Germania, Polonia, innumera canonicorum monasteria, & canonice disciplinae viuente, de quibus supra dictum fuit, in quorum plerisque in hodiernum usque diem regulares obseruantia viget, praeter congregationes amplissimas illis etiam temporibus floruit sanctae Crucis Colimbriensis, sancti Ruffi, sancti Victoris, sancti Laurentij in Gallijs, sancti Nicolai de Arosia, Windesheimensis, Nulensis in Belgio, quarum duae posterioribus nuper reformatae, tunc temporis magna sanctorum laude florabant. At inquiet, de canonicis Regularibus loquitur, non de Gallijs, Hispanijs, Belgijs, quod quoniam sonant verba illa: Ordo canonicus in vniuersum lapsus, & illa, omnes canonici viuebant singulariter in canonijs particularibus, non conuentualibus, & vix agnoscerentur veltij canonicorum Regularium si de solis Italicis agebatur, sed de omni solis Italicis locutum, falso tempore institutionis dictae congregationis, quod durans 1408. nullos canonicos conuenerat in canonijs, & regulariter vixisse viuente, eam canonici S. Petri in caelo aureo S. Augustini, S. Augustini Nicolai, ad quorum Abbatem, & Praeside litera Bonificij Noni pro congregatione Capituli Provinciali data sunt an. 1400. vultisse Frigilonarij nuper reformati, ac etiam Veronensis S. Leonardi, & Caloretani apud Mediolanum, ad quos litera Gregorij XII. anno 1408. data sunt directae. Vincbant Bononiensis, sancti Iohannis in Monte, & Victoris in Colle sancti vniuersum, Mortariensis cum multis ceteris dictae congregat. de quibus dictum est supra cap. 46. Cremonenses S. Agathae, S. Saluatoris Benetianenses, Bononienses item Montis Ruffi, Vercellenses S. Andreae, & S. Bartholomaei, quae omnes longe post dictam congregat. institutionem conuentualiter vixisse, partim supra mentionem est, partim libro sequenti ostendemus, & ostendit, & hominem sensatum has leuitates esse.